

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р **Кирилка Симеонова Тагарева** - ръководител на катедра Психология в
Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“,

на дисертационния труд на **Димитра Христос Бенцу**

на тема: **"Финансова грамотност и нагласи към устойчиво опазване на околната среда при деца със и без синдром на дефицит на вниманието и хиперактивност"**

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2 Психология, научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“

1. Общо представяне на докторанта и процедурата

Със заповед №1702/18.09.2024 на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски“ Благоевград (ЮЗУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема: "Финансова грамотност и нагласи към устойчиво опазване на околната среда при деца със и без синдром на дефицит на вниманието и хиперактивност" за придобиване на образователната и научна степен 'доктор' в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“. Авторът на дисертационния труд е Димитра Христос Бенцу – докторантка към катедра „Психология“ с научен ръководител проф. д-р Станислава Стоянова.

Представеният от Димитра Христос Бенцу комплект материали на електронен носител е в съответствие с Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ и съдържа всички изискуеми документи.

Димитра Христос Бенцу е родена през 1988 г. Тя е завършила бакалавърска степен по специалност „Икономическо и регионално развитие“ в Университет за социални и икономически науки „ПАНДИО“ в Република Гърция през 2010 г. През 2019 година Димитра Христос Бенцу е завършила магистърска степен по специалност „Обучение по околна среда“ в Егейския университет в Република Гърция. Работи като научен сътрудник във Висше училище по туризъм (ASTER). Притежава педагогически и дигитални компетентности.

Димитра Христос Бенцу е докторантка в редовна форма на обучение по Педагогическа и възрастова психология в катедра „Психология“ при Философския факултет в ЮЗУ. Дисертационният труд на Д. Бенцу е обсъден и предложен за защита на катедрен съвет на катедра Психология към „Философски факултет“ на ЮЗУ.

2. Значимост и актуалност на темата на дисертационния труд

Темата на дисертацията е актуална в научно и научно-приложно отношение, защото се отнася до изучаването на децата с разстройства в развитието – на децата със дефицит на вниманието и хиперактивност (ADHD). Проблемите на финансовата грамотност и осъзнаването от децата на проблемите на околната среда са важни, защото имат значение за формиране на социалните умения и социално адекватно поведение в живота на човека. В приложен аспект актуалността на темата се открива в търсенето на пътища и образователни подходи, които насърчават финансовото разбиране и екологичната отговорност при децата със специални образователни потребности.

Целта, която си поставя Димитра Христос Бенцу е да се изучи финансовата грамотност и нагласите към околната среда при децата със и без дефицит на вниманието и хиперактивност (ADHD). Задачите в изследването са:

1. Да се изследват и сравнят нагласите на децата със и без дефицит на вниманието и хиперактивност към околната среда и устойчивото развитие.
2. Да се проучи и сравни финансовата грамотност на децата със и без дефицит на вниманието и хиперактивност.
3. Да се установи дали нагласите към околната среда и устойчивото развитие при децата със и без дефицит на вниманието и хиперактивност са свързани с определена степен на финансова грамотност.

Като цяло, разработваната тема е иновативна и има значимост в научен и в приложен план.

3. Познаване на проблема

Димитра Христос Бенцу познава много добре състоянието на проблема, в литературния обзор личи нейното умение да интерпретира критично дискутираните теоретични постановки и емпирични факти.

4. Съответствие на избраните методики за изследване с поставените цел и

задачи на дисертационния труд

За решаване на поставените цел и задачи Димитра Христос Бенцу прилага следните два подходящи инструменти:

1. Авторски модифициран въпросник за измерване на нагласите, свързани с устойчивото опазване на околната среда с 22 айтеми. В този въпросник са включени айтеми от Въпросник за екологична нагласа (Ajdukovic et al., 2019; Milfont & Duckitt, 2010); Скала за нагласа към устойчивия туризъм (SUS-TAS) (Hsu et al., 2020); Скала за екологична нагласа (Taflı & Ateş, 2016); Скала, измерваща нагласите към ценностите (Torbjörnsson et al., 2011); Скала "Екологични нагласи на студентите" (Fernández-Manzanal et al., 2007); Скала за нагласа към околната среда (Dipeolu et al., 2019) и един айтем за т.н. „зелено консуматорство“ (Nkaizirwa et al., 2021). Алфа на Кронбах от всичките двадесет и два айтеми в съставения въпросник е 0,877, омега на Макдоналд е 0,881, а средната корелация между айтемите е 0,248.
2. Авторски модифициран въпросник за изследване на финансовата грамотност от 14 айтеми. Въпросите са избрани от някои въпросници и анкети като разбираеми и подходящи както за деца с диагноза ADHD, така и за деца без диагноза ADHD от: Анкета за изследване на финансовата грамотност сред собствениците на микро, малки и средни предприятия (OECD, 2020); Въпросник за оценка на финансова грамотност (OECD, 2022); Инструмент за самооценка на Аз-ефективност (Prevett et al., 2020); Инструмент за финансова грамотност (Vieira et al., 2020); Скала за обширна финансова грамотност (Rojas-Vargas & Vega-Mendez, 2020). Алфа на Кронбах за всички 14 айтеми в съставената скала, измерваща финансовата грамотност, е 0,879, омега на Макдоналд е 0,885, а средната корелация между айтемите е 0,388.

Освен тези инструменти, са задавани социално-демографски въпроси и въпрос за диагноза на ADHD към изследваните лица.

Статистическият софтуер SPSS 23.0 за Windows (Статистически пакет за социални науки) и статистическият софтуер JASP 0.18.3.0 са използвани за обработка и анализ на данните от изследването. Използвани са дескриптивна статистика, критерият Shapiro-Wilk, Хи-квадрат анализ и непараметричният метод на Ман-Уитни, корелационен, факторен анализ и оценка на надеждността.

5. Обща оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от 191 страници и включва въведение, шест глави, резултати, изводи, заключение, научни приноси и приложение. Дисертацията съдържа 58 таблици и 3 фигури. Библиографията съдържа 212 източника. В нея са включени значими разработки по разглеждания проблем.

Първите четири глави са теоретични, пета глава представя методологията на изследването, а шестата - резултатите и техният анализ.

В теоретичния обзор Димитра Христос Бенцу прави анализ на литературата по изследваната проблематика. В първа и втора глава са разгледани: проблемът за устойчивото опазване на околната среда и връзката му с образованието; нагласите към устойчиво опазване на околната среда. Трета глава е посветена на характеристиката на разстройството „Дефицит на вниманието и хиперактивност“ - ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder), като е предложено определение (Kakouros & Maniadaki, 2006); симптоми, видове, критерии, причини, интервенции и др. В синхрон със задачите на изследването, в четвърта глава са представени същност и характеристика на финансовата грамотност, потърсени са причините за финансовата неграмотност и начини за справяне с нея. В цялата теоретична част на дисертацията са анализирани постановки и виждания на различни автори, релевантни на темата на дисертацията, като са приведени емпирични потвърждения на теоретичните постановки.

Пета глава представя методологията на изследването. В нея са изложени изследователски цели, задачи, хипотези, процедура, извадка, инструменти. В изследването участват общо 257 деца в начална училищна възраст, които живеят в Гърция, в градовете на префектура Пела (Едеса, Яница, Скидра, Аридая). 121 деца са с диагноза ADHD и 136 са недиагностицирани с ADHD.

В шеста глава са представени са резултати от емпиричното изследване:

1. Резултати по отношение на отношение на нагласите за устойчиво опазване на околната среда.
2. Резултати по отношение на финансовата грамотност.
3. Резултати по отношение на корелации между нагласите за устойчиво опазване на околната среда и финансовата грамотност.

Резултатите са дискутирани спрямо издигнатите хипотези.

6. Обсъждане и анализиране на получените резултати от проведеното изследване и проверка на издигнатите хипотези

В своето изследване Димитра Христос Бенцу формулира три хипотези:

1. Предполага се, че децата без ADHD ще проявяват по-благоприятни нагласи към опазване на околната среда спрямо децата, диагностицирани с ADHD.
2. Предполага се, че децата без ADHD ще бъдат по-финансово грамотни, отколкото от децата, диагностицирани с ADHD.
3. Предполага се, че финансовата неграмотност на децата (диагностицирани или не с ADHD) ще бъде свързана с нагласите им по отношение на устойчивото опазване на околната среда.

Относно първата хипотеза е установено, че има значими разлики в нагласите за устойчиво опазване на околната среда между учениците, диагностицирани с ADHD, и учениците, които не са диагностицирани с ADHD. Учениците с ADHD са с по-благоприятни нагласи към устойчивото опазване на околната среда, отколкото учениците без ADHD. Децата, които са диагностицирани с ADHD, често са с по-високи балове, когато става въпрос за техните възгледи за екологични практики. Анализът на резултатите показва, че изследваните деца с ADHD имат по-благоприятни нагласи към устойчивото опазване на околната среда, изразени като свързаност с природата, опазване на околната среда, туризъм, който защитава околната среда, екологична отговорност, екологично образование, действия за опазване на околната среда, екоцентрична ориентация, подкрепа на по-биоцентрични и по-малко антропоцентрични ценности, които са в основата на устойчивото развитие, отколкото децата без ADHD. От друга страна, децата без ADHD изразяват по-благоприятни нагласи към пестенето на енергия и използването на екологични материали, отколкото децата с ADHD.

Относно втората хипотеза, анализът на резултатите показва, че момичетата имат по-висока финансова грамотност от момчетата; по-големите ученици имат по-висока финансова грамотност от по-малките на възраст деца. Учениците, които не са диагностицирани с ADHD, имат по-добра финансова грамотност от учениците, диагностицирани с ADHD. Децата, които не са диагностицирани с ADHD, по-често от очакваното вземат ежедневни решения за собствените си пари, докато учениците, диагностицирани с ADHD, по-рядко от очакваното, вземат ежедневни решения за

собствените си пари, демонстрирайки слаба финансова грамотност.

Относно третата хипотеза, корелационният анализ разкрива отрицателна слаба корелация между финансовата грамотност и нагласите на децата към устойчивото опазване на околната среда (Spearman's rho = -0,213, $p < 0,001$, $N = 257$), което показва, че по-високата финансова грамотност е свързана с по-неблагоприятни нагласи към устойчивото опазване на околната среда. От една страна, частичните корелации между финансовата грамотност и нагласите на децата към устойчивото опазване на околната среда, контролирана за пол, възраст, учебен клас, е слаба и отрицателна, което потвърждава, че по-високата финансова грамотност е свързана с по-неблагоприятни нагласи към устойчивото опазване на околната среда. Но от друга страна, резултатът за частичната корелация между финансовата грамотност и нагласите на децата към устойчивото опазване на околната среда, контролирана за всички променливи - пол, възраст, учебна година и диагностициране с ADHD или не. Интересно е това, че спрямо този анализ се оказва, че по-високата финансова грамотност е свързана с по-благоприятни нагласи към устойчивото опазване на околната среда (rho на Spearman = 0,302, $p < 0,001$, $N = 251$). Частичната корелация между финансовата грамотност и нагласите на децата към устойчивото опазване на околната среда, контролирана за диагностициране с ADHD, е умерена и положителна, което показва, че по-високата финансова грамотност е свързана с по-благоприятни нагласи към устойчиво опазване на околната среда (Spearman's rho = 0,362, $p < 0,001$, $N = 254$).

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Научно-приложните приноси в дисертационния труд на Димитра Христос Бенцу се заключават в провеждането на оригинално проучване на финансовата грамотност и нагласите към устойчиво опазване на околната среда при деца със и без синдром на дефицит на вниманието и хиперактивност. Научните приноси, които отговарят на съдържанието на дисертационния труд се заключават в следното:

1. На базата на осъществен теоретичен анализ са интертирани съвременни схващания за децата със синдром на дефицит на вниманието и хиперактивност, финансова грамотност и екологична грамотност.
2. Представен е систематичен обзор на редица емпирични проучвания, отнасящи се до изследваните конструкции.

3. Създадени са два въпросника: за измерване на нагласите, свързани с устойчивото опазване на околната среда при децата и за измерване на финансовата грамотност при децата. И двата изследователски инструмента имат висока вътрешна консистентност и добра конструктивна валидност и биха могли да се използват в по-нататъшни проучвания за измерване на нагласите, свързани с устойчивото опазване на околната среда и финансовата грамотност.
4. Проведено е оригинално емпирично проучване относно финансовата грамотност и нагласите към устойчиво опазване на околната среда при деца със и без синдром на дефицит на вниманието и хиперактивност.
5. Резултатите могат да бъдат приложени на практика при разработването на програми за финансово и екологично възпитание на децата с и без ADHD .

8. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите, които отразяват резултати на дисертацията са четири. Три от тях са самостоятелни статии на Димитра Христос Бенцу, а една е в съавторство. В съдържателно отношение те са посветени на темата на дисертацията.

Считам, че формулираните приноси и получени резултати са лична заслуга на дисертантката.

9. Автореферат

Авторефератът дава ясна представа за дисертационния труд. Той е направен според изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

10. Критични забележки и препоръки

Съществени критични забележки и препоръки към изследването и комплекта предоставени материали нямам. По отношение на изследването, самата докторантка очертава някои ограничения, свързани с обема на извадката, социалната желателност, които в бъдещо изследване биха могли частично да се преодолеят. Пожелавам изследванията на Димитра Христос Бенцу в тази област да продължат.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд показва, че докторантката Димитра Христос Бенцу притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна

специалност „Педагогическа и възрастова психология“ като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на **Димитра Христос Бенцу** в област на висше образование: Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“.

24.10.2024 г.

Рецензент:

/проф. д-р Кирилка Тагарева/

Review

By Professor **Kirilka Simeonova Tagareva** PhD - Chair of the Department of Psychology at

Plovdiv University “Paisii Hilendarski”

of the dissertation work of **Dimitra Christos Benzou**

On the topic “**Finance literacy and attitudes towards sustainable environmental protection environment in children with and without attention deficit hyperactivity disorder**”,

for awarding the educational and scientific degree “Doctor” in a field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.2. Psychology, scientific specialty „Pedagogical and age psychology “

1. General presentation of the PhD student and the procedure

By order No. 1702/18.09.2024 of the Rector of the Southwest University “Neofit Rilski” Blagoevgrad (SWU), I have been appointed as a member of the scientific jury for the provision of procedure for the defence of a dissertation on the topic: “Finance literacy and attitudes towards sustainable environmental protection environment in children with and without attention deficit hyperactivity disorder” to acquire the educational and scientific degree “doctor” in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.2. Psychology, scientific specialty “Pedagogical and age psychology”. The author of the dissertation is Dimitra Christos Benzou - PhD student at the Department of Psychology, supervised by Prof. Dr. Stanislava Stoyanova.

The set of electronic media materials presented by Dimitra Christos Benzou is in accordance with the Internal rules for the development of the academic staff of SWU and contains all the required documents.

Dimitra Christos Benzou was born in 1988. She graduated with a bachelor degree in “Economic and regional development” in University of social and economic sciences in Hellenic Republic in 2010. In 2019 Dimitra Christos Benzou has graduated with a master degree in “environmental education” in the University of the Aegean in Republic of Greece. She works as a research associate in University of Tourism (ASTER).Has pedagogical and digital skills.

Dimitra Christos Benzou is a full-time doctoral student in Pedagogy and age psychology at the Department of Psychology at the Faculty of Philosophy at SWU. The dissertation work of D. Benzou has been discussed and proposed for defence at the departmental council at the Department of Psychology at the “Faculty of Philosophy” of the SWU.

2. Significance and relevance of the topic of the dissertation

The topic of the dissertation is relevant in a scientific and scientific-applied sense because it refers to the study of kids with developmental disorders- the kids with attention deficit and hyperactivity(ADHD). The issues of financial literacy and children's awareness of environmental problems are of great importance, as they contribute to the development of social skills and socially appropriate behavior throughout an individual's life. In practical terms, the relevance of this topic lies in the exploration of methods and educational approaches that promote financial understanding and ecological responsibility among children with special educational needs.

The goal set by Dimitra Christos Benzou is to study the financial literacy and attitudes towards the environment among children with attention deficit and hyperactivity (ADHD).The research tasks are:

1. To study and compare the attitudes of children with and without attention deficit and hyperactivity towards the environment and sustainable development.
2. To examine and compare the financial literacy of children with and without attention deficit and hyperactivity.
3. To determine whether attitudes towards the environment and sustainable development among children with and without attention deficit and hyperactivity are associated with a certain level of financial literacy.

Overall, the developed topic is innovative and holds significance both in scientific and practical terms.

3.Knowledge of the problem

Dimitra Christos Benzou knows very well the state of the problem, the literary overview shows her ability to critically interpret the discussed theoretical statements and empirical facts.

4. Compliance of the chosen research methods with the set goals and objectives of the dissertation work

To solve the set goals and tasks, Dimitra Christos Benzou applies the following three suitable tools:

An author-modified questionnaire for measuring attitudes related to the sustainable preservation of the environment, consisting of 22 items. This questionnaire incorporates items from the Environmental Attitude Questionnaire. (Ajdukovic et al., 2019; Milfont & Duckitt, 2010); Scale of sustainable tourism (SUS-TAS)(Hsu et al., 2020); Scale for Environmental Attitude (Taflı & Ateş, 2016); Scale, measuring the attitudes towards values (Torbjörnsson et al., 2011); Scale “Ecological attitudes of the students” (Fernández-Manzanal et al., 2007); Scale for the attitudes towards the environment (Dipeolu et al., 2019) and one items for the so called “ green consummation” (Nkaizirwa et al., 2021).

Chronbah's Alfa of all twenty two items in the respective questionnaire is 0,877, McDonalds omega is 0,881 and the average corelation among the items is 0,248.

2. An author-modified questionnaire for measuring the financial literacy, consisting of 14 items. The questions are chosen from some questionnaires and surveys as understandable and suitable for children with diagnosis of ADHD as well for children without the diagnosis of ADHD from:

The survey for investigation of the financial literacy among the owners of micro, small and medium enterprises (OECD,2020); Questionnaire for assessment of the financial literacy(OECD, 2022); Self-Assessment Tool for Self-Efficacy (Prevett et al., 2020); Financial literacy tool (Vieira et al., 2020); Scale of vast financial literacy (Rojas-Vargas & Vega-Mendez, 2020). Chronbah's Alfa for all 14 items in the certain scale, measuring the financial literacy is 0,879, McDonalds omega is 0,885 and the average corelation among the items is 0,388.

In addition to these tools, socio-demographic questions and a question regarding the d

The statistical software SPSS 23.0 for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) and JASP 0.18.3.0 were used for processing and analyzing the data from the study. Descriptive statistics, the Shapiro-Wilk test, Chi-square analysis, the Mann-Whitney non-parametric method, correlation analysis, factor analysis, and reliability assessment were employed.

The dissertation consists of 191 pages and includes an introduction, six chapters, results, conclusion, recommendation, scientific contributions and application. The dissertation contains 58 tables and 3 figure. The bibliography contains 212 sources. It includes significant developments of the problem under consideration.

The first four chapters are theoretical, the fifth chapter presents the methodology of the research and the sixth – the results and their analysis.

In the theoretical review, Dimitra Christos Benzou analyses the literature on the studied problem. In the first and second chapter are examined: the issue of sustainable conservation of the environment and its conection with education; the attitudes towards sustainable conservation of the environment. The third chapter is dedicated on the characteristic of the disorder ADHD (Attention deficit and hyperactivity) a definition has been proposed(Kakouros and Maniadaki, 2006); symptoms, types, criteria, reasons, interventions and others. In line with the research objectives, the fourth chapter presents the essence and characteristics of financial literacy, explores the causes of financial illiteracy, and suggests ways to address it. In the whole theoretical part of the dissertation are analysed stages and views of different authors, relevant to the topic of the dissertation with empirical confirmations of the theoretical proposition.

d

t

o

t

The fifth chapter presents the methodology of the research. It sets out the research objective, tasks, hypotheses, procedure, sample and instruments. In the research are participant 257 children in elementary school age, who live in Greece in the cities of prefecture Pella(Edessa, Giannitsa, Skydra, Aridaia). 121 children are diagnosed with ADHD and 136 are not diagnosed with ADHD.

In sixth chapter are presented the results from the empirical research:

1. Results regarding attitudes towards sustainable environmental conservation.
2. Results regarding the financial literacy
3. Results towards the correlations among the attitudes for sustainable environmental conservation and financial literacy.

The results are discussed according raised hypotheses.

6. Discussion and analysis of the results obtained from the conducted research and verification of the raised hypotheses

In her research Dimitra Christos Benzou forms three hypotheses:

1. It is assumed that the children without ADHD will show more favourable attitudes toward the environmental conservation relative to the children diagnosed ADHD.
2. It is assumed that the kids without ADHD will be more financially literate relative to the children with diagnosed ADHD.
3. It is assumed that the financial literacy of children (diagnosed or not with ADHD) is going to be connected to their attitudes regarding the sustainable conservation of the environment.

About the first hypothesis is established that significant differences in the attitudes for the sustainable conservation of the environment among students diagnosed with ADHD and the students not diagnosed with ADHD. The students with ADHD are with more favourable attitudes towards the sustainable conservation of the environment rather than the students without ADHD. The children who are diagnosed with ADHD are often with higher GPA when it comes to their views on ecological practices. The analyse on results shows that the participants with ADHD have more favourable attitudes towards sustainable conservation of the environment, expressed as connections with nature, environmental protection, tourism that supports the environment, ecological responsibility, environmental education, actions for environmental preservation, ecocentric orientation, and support for more biocentric and less anthropocentric values that underpin sustainable development, compared to children without ADHD. On the other hand the children without ADHD show more favourable attitudes towards the economising energy and the use of ecological materials rather than the children with ADHD.

About the second hypothesis, the analyse of the results shows that the girls have higher financial literacy than the boys; the older students have higher financial literacy than the younger children. The students who are not diagnosed with ADHD have better

financial literacy than the students who are diagnosed with ADHD. The kids who are not diagnosed with ADHD more often than expected take everyday decisions for their own money, while the students diagnosed with ADHD less often than expected take everyday decisions for their own money, demonstrating low financial literacy.

About the third hypothesis the correlation analysis reveals a weak negative correlation between financial literacy and children's attitudes towards sustainable environmental preservation (Spearman's rho = -0.213, $p < 0.001$, $N = 257$), indicating that higher financial literacy is associated with less favourable attitudes towards sustainable environmental preservation. On one hand the partial correlations between financial literacy and children's attitudes towards sustainable environmental preservation, controlled for gender, age, and grade level, are weak and negative, confirming that higher financial literacy is associated with less favourable attitudes towards sustainable environmental preservation. But on the other hand the result of the partial correlation between financial literacy and children's attitudes towards sustainable environmental preservation, controlled for all variables- sex, age, school year and diagnosis with ADHD

o
r

n
o

Interestingly, this analysis reveals that higher financial literacy is associated with more favourable attitudes towards sustainable environmental preservation (Spearman's rho = 0,302, $p < 0.001$, $N = 251$). The partial correlation between financial literacy and children's attitudes towards sustainable environmental preservation, controlled for a

Contributions and significance of the development for science and practice
This scientific contribution is in the dissertation higher of Dimitar Christov Bekzouto on the evaluation of original research on the financial literacy and (Spearman's rho = 0,362, $p < 0.001$, $N = 254$) preservation among children with or without attention deficiency and hyperactivity disorder. The scientific contributions that correspond to the content of the dissertation are concluded in the following:

1. Based on a theoretical analysis, contemporary perceptions for the children with attention deficiency and hyperactivity disorder, financial and ecological literacy.
2. A systematic review of several empirical studies relevant to the studied constructs is presented.
3. Two questionnaires have been created: one for measuring attitudes related to sustainable environmental preservation in children and another for assessing financial literacy among children. Both research instruments exhibit high internal consistency and good construct validity, and they could be utilized in further studies to measure attitudes related to sustainable environmental preservation and financial literacy.
4. Original empirical research has been conducted on financial literacy and the attitudes towards sustainable environmental preservation among children with or without attention deficiency and hyperactivity disorder.

5. The results can be applied in practice in the development of programs for financial and ecological literacy for kids with or without ADHD.

8. Assessment of the publications and personal contribution of the doctoral student

There are four publications that reflect the results of the dissertation. Three of them are individual publications of Dimitra Christos Benzou and one is co-authorship. In terms of content, they are dedicated to the topic of the dissertation.

I consider that the formulated contributions and obtained results are a personal merit of the dissertation student.

9. Abstract

The abstract gives a clear idea of the dissertation work. It is completed as per the requirements and reflects the main results achieved in the dissertation.

10. Critical remarks and recommendations

I have no significant critical remarks and recommendations about the study and the materials provided. Regarding the research, the PhD student herself outlines some limitations related to sample size, social desirability of the responses and exploration of not all aspects of empathy and social interest. I wish Dimitra Christos Benzou research in this field to continue.

CONCLUSION

The dissertation shows that the PhD student Vasiliki Thomas Kordatou has an in-depth theoretical knowledge and professional skills in scientific specialty “Pedagogical and age psychology” by demonstrating qualities and skills for independent conduct of scientific research.

Given the above, I confidently give my **positive rating** for the conducted research presented by the above-reviewed dissertation work, abstract, achieved results and contributions, and I offer to the honourable scientific jury to award the educational and scientific degree “doctor” to **Dimitra Christos Benzou** in field of

h
i
g
h
e
r

e
d
u
c
a
t
i
o
n
.

24.10.2024 r.

Reviewer:

.....

/ Prof. Kirilka Tagareva, PhD /